

החוג להוראת לשון

ראש החוג: ד"ר מיכל סיני

סטודנטים ומועמדים יקרים,

"אֵיךְ אֵת שֶׁתֵּק טוֹב וְשֶׁלֹּט הֵּה רֵיטָה. וַיְהִי לֵךְ הַמַּפְכִּיָּה הַפּאָשׁוֹן אַחִיִּים"

(אדוארד מור)

השפה העברית חשובה לנו הן כנכס תרבותי-היסטורי והן כאמצעי להעברת ידע ולהבעת תחושות ורעיונות.

בחברת שלפניכם תוכלו למצוא את תקצירי הקורסים הנלמדים בחוג. כפי שתראו, אנו, בחוג, עוסקים בעברית בכל היבטיה. אנו עוסקים בצלילים, במילים, במשפטים ובטקסטים; בהבעה, בהבנה ובדקדוק; בעברית הכתובה והדבורה; בעברית בת זמננו לצד העברית בתקופות הקדומות.

אנו מאחלים לכם הצלחה בלימודיכם ובטוחים שנמשיך, בעזרתכם, להנחיל את אהבת העברית לתלמידים ולציבור הרחב.

האקדמיית
גורדון

מגדלור לחינוך
ולהשכלה

תוכן עניינים

3.....	תקצירי קורסי לשון
3.....	קורסים קבועים
3..... תולדות הלשון העברית	שם הקורס :
3..... יסודות הדקדוק העברי א'	שם הקורס :
4..... תחביר העברית החדשה	שם הקורס :
4..... הדרכה ביבליוגרפית בלשון	שם הקורס :
4..... בלשנות כללית ושמית	שם הקורס :
5..... סמנטיקה ומילונאות	שם הקורס :
5..... מיומנויות ההבנה וההבעה	שם הקורס :
6..... ערבית-עברית על ציר הזמן (ערבית למתחילים)	שם הקורס :
6..... התפתחות שפה מאוחרת	שם הקורס :
6..... יסודות הדקדוק העברי ב'	שם הקורס :
7..... תורת ההגה	שם הקורס :
7..... לשון, תקשורת וחברה	שם הקורס :
7..... כתיבה ללשונאים	שם הקורס :
8..... חקר השיח	שם הקורס :
8..... תחביר למתקדמים	שם הקורס :
8..... פרקים בלשון המקרא	שם הקורס :
9..... תורת הצורות (מורפולוגיה)	שם הקורס :
9..... פרקים בלשון חכמים	שם הקורס :
10..... הבעה בעל-פה	שם הקורס :
10..... פסיכולוגיה של הלשון (סמינריון)	שם הקורס :
11.....	קורסים מתחלפים
11..... פרגמטיקה	שם הקורס :
11..... תחביר טקסטואלי	שם הקורס :
11..... פרקים בלשון ימי הביניים	שם הקורס :
12..... סוגיות בעברית בת זמננו	שם הקורס :
12..... טעמי המקרא	שם הקורס :
13..... ארמית	שם הקורס :
13..... עברית תקנית והיבטים בניסוח	שם הקורס :
14.....	סדנה והתנסות
14..... סדנת הוראה בלשון	שם הקורס :
14..... התנסות בהוראת עברית : לשון, הבנה והבעה	שם הקורס :
14..... התנסות בהוראת עברית : לשון, הבנה והבעה	שם הקורס :

תקצירי קורסי לשון

קורסים קבועים

שם הקורס:	תולדות הלשון העברית
שם המרצה:	ד"ר יוני וורמסר
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש; 2 נ"ז
סוג הקורס:	מקוון
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	א'

תיאור הקורס:

השפה העברית שלנו נראית כל כך טבעית ורציפה, אבל למעשה היא פסיפס שמורכב מהרבה חלקים. יש חלקים ותיקים מאוד, יש צעירים יותר, ויש כאלו שנולדו לא מזמן... במהלך הקורס נערוך היכרות עם כל השכבות של העברית, החל מאי-שם הרחק בעבר ועד ימינו אנו. כך נוכל להבין מאין באה השפה שלנו ומהם חלקי הפסיפס שמהם היא מורכבת.

שם הקורס:	יסודות הדקדוק העברי א'
שם המרצה:	ד"ר מיכל סיני
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש; 2 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור ותרגיל
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	א'

תיאור הקורס:

רוצים לנקד ולא יודעים אם לנקד בפתח או בקמץ? בצירי או בסגול? בקורס זה נלמד את כללי הניקוד בצורה מסודרת ומובנית, תוך התייחסות לחריגים הרבים. לשם כך נלמד נושאים בתחום ההגה כגון עיצורים, תנועות ודגשים לצד נושאים בתחום הצורות כגון דרכי תצורה, בניינים ומשקלים. מלבד היכולת לנקד, נרכוש בקורס גם יכולת להבחין בצורות הגייה שגויות ולתקנן.

תחביר העברית החדשה

ד"ר מיכל סיני

2 ש"ש ; 2 נ"ז

שיעור ותרגיל

אין

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

המבנים הנדונים בקורס הם הצירופים והמשפטים. בקורס נלמד על צירופים מסוגים שונים ונעסוק בניתוח משפטים ובבנייתם. כמו כן נדון בתפקידים התחביריים של המילים במשפט, בשיבושים תחביריים ובניסוח תקין הקשור למילות קישור, להתאם, לסדר מילים במשפט, לדו משמעות ועוד.

הדרכה ביבליוגרפית בלשון

רותם שטיינר-יוסף

1 ש"ש ; 1 נ"ז

שיעור ותרגיל

אין

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

מה הקשר בין אור ובין מנהרה? מהו גלגולה של מילה? הקורס "הדרכה ביבליוגרפית" מקנה לכם כלים ללמידה ולעבודת החקר. במהלך הקורס תיחשפו למקורות מידע עתיקים וחדשים מתקופות שונות בציר הזמן העברי, ותרכשו כלים למציאת מענה מדעי לכל שאלה לשונית שיש לכם. וכמובן, תגלו גם שהקשר בין אור ומנהרה אינו בהכרח העובדה שיש אור בקצה המנהרה.

בלשנות כללית ושמית

רותם שטיינר-יוסף

1 ש"ש ; 1 נ"ז

שיעור ותרגיל

אין

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

למה צריך גם ט' וגם ת'? מדוע בעברית יש לפעמים לצלילים זהים צורות שונות? האם יש חוקיות בשפות? איך ייתכן שאדם שלא יודע ארמית מבין משפטים שלמים בארמית? בקורס בלשנות כללית ושמית תיחשפו לתיאוריות בלשניות שונות ותכירו תופעות לשוניות בנות אלפי שנים, המשפיעות על שפתנו היום.

סמנטיקה ומילונאות

ד"ר אסנת ארגמן

1 ש"ש ; 1 נ"ז

שיעור ותרגיל

אין

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בהכרת מושגי יסוד ובעיות יסוד בסמנטיקה הקלאסית ובמילונאות. תכליתו להניח תשתית לחשיבה בלשנית ולהעמיק את הבנת משמעויותיהם של מילים ושל צירופי מילים בשפה העברית. הקורס בוחן נושאים כגון: מה היא משמעות; ריבוי הפנים של המשמעות; כיצד באות משמעויות לידי ביטוי במילון; ניתוח המילה לרכיבים סמנטיים; מעתקים סמנטיים; רב-משמעות בשפה; יחסים סמנטיים בין מילים; נרדפות, ניגודים, היכללות ועוד.

מיומנויות ההבנה וההבעה

ד"ר נורית גנץ

2 ש"ש ; 2 נ"ז

שיעור וסדנה

אין

א'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס "מיומנויות ההבנה וההבעה" מתמקד בהוראה משמעותית של ציר ההבנה וההבעה בתוכנית הלימודים בעברית. הקורס מקנה לסטודנטים דרכי הוראה המבוססות על מיומנויות המאה ה-21. מטרתו לתת למורי העברית של עולם המחר כלים לפיתוח היכולות של תלמידיהם לקלוט מידע ולעבדו, להבין ולנתח טקסטים, לטעון ולנמק, לחשוב חשיבה ביקורתית ועצמאית, לאתר מידע ולמזגו ולהשתמש במיומנויות הקריאה והכתיבה בצורה איכותית ומבוקרת.

ערבית-עברית על ציר הזמן (ערבית למתחילים)**שם הקורס:**

ד"ר לירון שלומוביץ

שם המרצה:

2 ש"ש ; 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל (שנתי)

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:**תיאור הקורס:**

הקורס ממוגז בין שתי השפות השמיות עברית וערבית, ומיועד לדוברי העברית. במהלך הקורס ייחשפו הסטודנטים לאוצר מילים, למבנים דקדוקיים ולתהליכים לשוניים הזהים בשתי השפות, מחד ויצאו למסע חוויתי בארץ האותיות והמילים, מאידך. מטרת הקורס כוללת הקניית אוצר מילים בסיסי ושימושי עד לכדי קריאת טקסט בערבית, הכרת מערכת הפועל ותחביר המשפט הפשוט.

התפתחות שפה מאוחרת**שם הקורס:**

פרופ' ורד וקנין-נוסבאום

שם המרצה:

2 ש"ש ; 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

מקוון

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:**תיאור הקורס:**

הקורס יעסוק ברכישת שפה ובהתפתחותה לאורך שנות בית הספר. כיצד נרכשת שפה? מהם הגורמים המשפיעים על

רכישתה? כיצד נרכשות צורות יוצאות דופן? כיצד מתפתחת מודעות לשונית לצורות לשוניות מורכבות? כיצד מודעות זו קשורה ליכולות לשוניות אחרות? מהו תפקיד הסביבה בהתפתחות זו?

יסודות הדקדוק העברי ב'**שם הקורס:**

ד"ר מיכל סיני

שם המרצה:

2 ש"ש ; 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

יסודות הדקדוק העברי א'

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:**תיאור הקורס:**

קורס זה הוא המשך לקורס 'יסודות הדקדוק העברי א'' ובו נתמקד בעניינים שלא נדונו בשנה א': תופעות הקשורות לעיצורים הגרוניים; הגזרות השונות; קמץ קיים וצירי קיים. כמו כן יילמדו בקורס כללי הכתיב חסר הניקוד.

שם הקורס:	תורת ההגה
שם המרצה:	ד"ר יוני וורמסר
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש ; 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור ותרגיל
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ב'

תיאור הקורס:

כשאנחנו מדברים אנחנו מפקים מגוון רחב של צלילים. חשבתם פעם איך אנחנו מפקים אותם, ומה בדיוק ההבדל בין צליל לצליל? בואו להכיר את אבני הבניין הבסיסיות של השפה - את ההגיים - ולהבין בעזרתם את התהליכים שמעצבים את המילים שבפינו!

שם הקורס:	לשון, תקשורת וחברה
שם המרצה:	ד"ר אסנת ארגמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש ; 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ב'

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בהבנת מקומה המהותי של הלשון בחברה ובתקשורת. הסטודנטים ילמדו להבחין בין סוגי תקשורת אפשריים ויזהו הפרעות בתקשורת, יבדילו בין סוגי מבעים שונים ותפקידם התקשורתי, ינתחו מבעים לשוניים ביחס לערכים ולתמורות בחברה, ישתמשו במרשתת כדי להגביר מודעות חברתית לשפה ולגווייה. נלמד על סלנג, על הלשון כמשתנה תלוי דוברים ותלוי נסיבות, על לשון דבורה ולשון כתובה, על לשון ומגדר, לשון הפרסומות, לשון אינטרנטית ועוד.

שם הקורס:	כתיבה ללשונאים
שם המרצה:	איילת כהן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש ; 2 נ"ז
סוג הקורס:	סדנה (חובה)
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ב'

תיאור הקורס:

הקורס יסקור את מאפייני הכתיבה האקדמית ומרכיבי המאמר האקדמי. במהלך הקורס ינתחו מאמרים אקדמיים מסוגות שונות בתחום הלשון, והם ישמשו את הסטודנטים בכתיבת טיעונים, בהשוואות ובמיזוג טקסטים. הכתיבה תיעשה כמהלך התפתחותי, תוך שימת דגש על התהליך ועל היכולת ללמוד מטעויות.

שם הקורס: חקר השיח

שם המרצה: ד"ר שוש שקד

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז: 1 ש"ש; 1 נ"ז

סוג הקורס: שיעור ותרגיל

דרישות קדם: סמנטיקה

שנת הלימודים: ב'

תיאור הקורס:

חקר השיח – קורס מרתק על החיים ועל ההבנה שהלשון אינה מתקיימת בחלל ריק. כאן אנו מתוודעים להבנות חברתיות, תרבותיות, פוליטיות, בין אישיות הקשורות בכל הפעילות שלנו המאפשרת קיומו של שיח בכל תחומי החיים. בקורס "חקר השיח" אנו רוכשים מיומנויות ותובנות באינטראקציה האנושית בצורה מושכלת יותר מכל מקום אחר.

שם הקורס: תחביר למתקדמים

שם המרצה: ד"ר שוש שקד

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז: 1 ש"ש; 1 נ"ז

סוג הקורס: מקוון

דרישות קדם: תחביר העברית החדשה

שנת הלימודים: ב'

תיאור הקורס:

הקורס מציג תיאוריות תחביריות חדשות העוסקות בהבנת ההצטרפות של מבנים תחביריים שונים על גלגוליהם ומשמעויותיהם.

בקורס זה אתם מוזמנים לחדד את ההבחנה בין מבנה השטח של משפט ובין מבנה העומק שלו ולהבין את המישורים השונים של מבנה המשפט ואת ההיגיון שבדרכי ההצטרפות התחבירית על משמעהם.

שם הקורס: פרקים בלשון המקרא

שם המרצה: איילת כהן

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז: 1 ש"ש; 1 נ"ז

סוג הקורס: שיעור ותרגיל

דרישות קדם: תולדות הלשון העברית

שנת הלימודים: ב'

תיאור הקורס:

מהי הלשון שבה דיברו אבותינו במדבר 40 שנה? האם היא משמשת אותנו גם היום? הקורס יעסוק בתקופותיה של העברית המקראית (לשון השירה הקדומה, לשון המקרא הקלאסית והמאוחרת). כמו כן יוענקו ללומד כלים להתמודדות עם סוגיות לשוניות רלוונטיות להבנת טקסטים מלשון

המקרא: תורת ההגה, תורת הצורות, התחביר, אוצר המילים והכתיב, ותדון ההשפעה של לשון המקרא על העברית בת ימינו.

תורת הצורות (מורפולוגיה)

ד"ר אסנת ארגמן

1 ש"ש; 1 נ"ז

שיעור ותרגיל

אין

ג'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בהכרת מושגי יסוד בתצורת מילים: מה היא מורפולוגיה ומה היא מילה? כיצד נבנות מילים בשפה העברית? מה הוא ההבדל בין גזירה לנטייה ומה הן דרכי התצורה האפשריות בעברית? נעמיק הבנה לגבי תצורה מסורגת ותצורה קווית, ונשוחח על יצירת שורשים בעברית; על השורש והמשקל כצורני גזירה; על שאילת מילים, שימוש במילים קמאיות ולועזיות; על קטגוריות המין והמספר בעברית ועוד.

פרקים בלשון חכמים

איילת כהן

2 ש"ש; 2 נ"ז

שיעור

אין

ג'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

לשון חכמים, המכונה גם לשון חז"ל, היא לשונם של חכמינו ז"ל כפי שהיא נחשפת בלשון המשנה, התלמוד והמדרשים.

הקורס יעסוק ברקע הלשוני של לשון חכמים ומאפייניה בתחומים: תורת ההגה, תורת הצורות, התחביר, הסמנטיקה אוצר המילים, תוך עיון בטקסטים מן התקופה. כמו כן תדון ההשפעה של לשון חכמים על העברית בת ימינו.

שם הקורס:	הבעה בעל-פה
שם המרצה:	רותם שטיינר-יוסף
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש ; 2 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור ותרגיל
דרישות קדם:	קורסי המבוא: הבנה והבעה, תורת ההגה והצורות, תחביר
שנת הלימודים:	ג'

תיאור הקורס:

האם חשוב להקפיד על ההגייה ועל הניסוח התקינים גם כשמדברים עם חברים? כיצד מתרגלים לדבר נכון? בקורס "הבעה בעל-פה" החוקים ה"יבשים" יוצאים לאור! במהלך הקורס הסטודנטים לומדים ליישם את הכללים באופן מעשי בדיבור בשילוב רטוריקה, ומתוך נקודת מבט ביקורתית.

שם הקורס:	פסיכולוגיה של הלשון (סמינריון)
שם המרצה:	ד"ר אסנת ארגמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש ; 2 נ"ז
סוג שיעור:	סמינריון
דרישות קדם:	סמנטיקה ומילונאות; אנגלית מתקדמים 2
שנת הלימודים:	ג' / ד'

תיאור הקורס:

סמינריון העוסק בנקודות החיבור של הלשון עם העולם הפסיכולוגי והחברתי: לשון ורגש, לשון והומור, לשון ומגדר, הקשר בין שפה וחשיבה, הפסיכולוגיה של הדיבור, הפסיכולוגיה של הקריאה, הזיכרון המילולי והלקסיקון המנטלי, העומס הפסיכולוגי של מילים, דו-לשוניות, רכישת שפה שנייה ורכישת שפה זרה, חרדת שפה ועוד. בסמינריון יוצגו הנושאים השונים, ותיבנה התשתית לעבודה אישית של כל סטודנט.

קורסים מתחלפים

פרגמטיקה	שם הקורס:
ד"ר שוש שקד	שם המרצה:
1 ש"ש; 1 נ"ז	היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
שיעור	סוג הקורס:
אין	דרישות קדם:
ב' / ג'	שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

"כשאת אומרת "לא" למה את מתכוונת?" הקורס עוסק בכל הכוונות הנסתרות שמאחורי דבריכם. כאן אנו בוחנים את הנסתר יותר מאשר את הגלוי באינטראקציה האנושית. נלמד להבחין בין סמנטיקה לפרגמטיקה, נדע כוחן של פעולות הדיבור ונבין כיצד נוצרות השתמעויות שיחיות.

תחביר טקסטואלי	שם הקורס:
ד"ר שוש שקד	שם המרצה:
1 ש"ש; 1 נ"ז	היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
שיעור	סוג הקורס:
אין	דרישות קדם:
ב' / ג'	שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

כל אשר ביקשתם לדעת על אודות חשיבותו ותפקידו של התחביר נלמד בקורס זה. התחביר הטקסטואלי הוא הגשר המחבר בין המישור המבני, הסמנטי, התקשורתי והפרגמטי של השיח. נראה כאן תפקידים פרגמטיים של חלקים תחביריים ודרכם נשכיל ונתעצם בהבנת השיח.

פרקים בלשון ימי הביניים	שם הקורס:
איילת כהן	שם המרצה:
1 ש"ש; 1 נ"ז	היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:
שיעור	סוג הקורס:
אין	דרישות קדם:
ב' / ג'	שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

לשון ימי הביניים אומנם מוכרת פחות, אך כשמעמיקים בה, מבינים עד כמה היא עשירה ומגוונת. בקורס נלמד על מקומה בין רובדי הלשון ועל מאפייניה העיקריים בתחומי ההגה, הצורות, התחביר והכתיב. נדון בסגנונות השונים של לשון זו - בלשון המשוערבת, בלשון אשכנז, בלשון הפיוט הקדום ובשירת ספרד, ונחשוף את תרומתה להתפתחות הלשון העברית.

שם הקורס:	סוגיות בעברית בת זמננו
שם המרצה:	איילת כהן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש ; 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ג'

תיאור הקורס:

בקורס נסקור את התהליכים ההיסטוריים והחברתיים בהתהוותה של העברית החדשה הכתובה והמדוברת. נדון בתקופת ההשכלה והתחייה, בפעילותו של בן יהודה ובתרומתה של האקדמיה ללשון העברית. נבחן את התגבשות מערכת ההגייה, המערכת הדקדוקית ואוצר המילים של העברית בת זמננו תוך התייחסות למקורות היניקה שלה ולהשפעת הלעז. נדון בתהליכים פונטיים ומורפולוגיים דוגמת אנלוגיות, בידול ותזוזות קטגוריאליות.

שם הקורס:	טעמי המקרא
שם המרצה:	ד"ר יהונתן וורמסר
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש ; 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ב' / ג'

תיאור הקורס:

טעמי המקרא הם מערכת סימנים המלווה, יחד עם סימני הניקוד, את הטקסט המקראי המסורתי למעלה מאלף שנים. טעמי המקרא הם למעשה מערכת סימני הפיסוק הקדומה ביותר ששימשה בלשון העברית, וההיכרות עמה היא הבסיס לקריאה נכונה של פסוקי המקרא ולהבנת הכתוב בהם. טעמי המקרא גם קשורים בקשר הדוק לתופעות פונולוגיות ייחודיות בלשון המקרא, כגון נסיגת ההטעמה, הטעמה משנית, צורות הפסק ועוד. באמצעות לימוד הטעמים וכלליהם הבסיסיים נוכל להגיע להיכרות מעמיקה יותר עם תולדות הלשון העברית בכלל ועם לשון המקרא בפרט.

שם הקורס:	ארמית
שם המרצה:	ד"ר יוני וורמסר
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש; 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור ותרגיל
דרישות קדם:	אין
שנת הלימוד:	שנה ב' / ג'

תיאור הקורס:

אומרים, שאם רוצים באמת להכיר בן אדם, צריך להכיר את המשפחה שלו. הדבר נכון לא רק לגבי בני אדם, אלא גם לגבי שפות. אם אתם רוצים באמת להכיר את העברית ולהבין אותה – בואו להכיר את אחותה התאומה – את הארמית! שתי השפות צעדו שלובות זרוע, זו לצד זו, במשך מאות רבות של שנים, והרבה מאוד מן העברית שלנו (הרבה יותר ממה שאתם משערים!) בא מן הארמית. בקורס נלמד ארמית, אך הוא יפתח את עינינו להכרת העברית.

שם הקורס:	עברית תקנית והיבטים בניסוח
שם המרצה:	ד"ר יוני וורמסר
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש; 1 נ"ז
סוג הקורס:	סדנאי
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	ב' / ג'

תיאור הקורס:

בדרך כלל מצפים מאיתנו, אנשי הלשון, להיות מופת ללשון רהוטה ותקנית בדיבור ובכתיבה, ושתהיה לנו תשובה לכל שאלה במתכונת של "איך נכון לומר, כך... או כך...?". ולמען האמת, זו גם הציפייה שלנו מעצמנו. בדיוק לשם כך נועד הקורס הזה. במהלך הקורס נשתדל להכיר כמה שיותר סוגיות של תקינות עברית, בעיקר באמצעות האוצר הבלום שמציע לנו אתר האינטרנט של האקדמיה ללשון העברית. מלבד זאת, נתאמן בקריאה ביקורתית-לשונית של משפטים ושל טקסטים כדי לשפר את תקינותם ואת סגנונם. כך נוכל להיות עורכי הלשון והסגנון של הטקסטים שאנחנו או התלמידים שלנו כותבים, ונרכוש יסודות ראשוניים במלאכת העריכה הלשונית.

סדנה והתנסות

שם הקורס:	סדנת הוראה בלשון
שם המרצה:	דקלה ברוקמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש; 2 נ"ז
דרישות קדם:	סמסטר א' יסודות הדקדוק העברי א', תחביר העברית החדשה סמסטר ב' סדנת הוראה בלשון סמסטר א' והתנסות סמסטר א'
סוג הקורס:	סדנה
שנת הלימוד:	שנה ב' / ג'

תיאור הקורס:

בסדנת ההוראה בלשון נכיר את תוכנית הלימודים הספיראלית להוראת העברית בביה"ס העל-יסודיים ונדון בעקרונות הדידקטיים והפדגוגיים בהוראת העברית. נלמד על הגדרת יעדים ומטרות בבניית מערך שיעור ויחידת הוראה בתחומי ההבעה וההבנה, התחביר ומערכות השם והפועל, וכן נרכוש כלים להוראה מגוונת.

שם הקורס:	התנסות בהוראת עברית: לשון, הבנה והבעה
שם המרצה:	עידית דומיין שמאי, דליה יוסף דקלה ברוקמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	3 ש"ש, 3 נ"ז
דרישות קדם:	ציון עובר בקורס יסודות בלמידה ובהוראה סמסטר א'
סוג הקורס:	התנסות (ליווי פדגוגי)
שנת הלימוד:	שנה א'

תיאור הקורס:

בהתנסות בשנה א' נערכת ההיכרות הראשונית של הסטודנט עם המערכת הבית ספרית ועם מגוון תפקידי המורה כמחנך וכמנהיג בעל ערכים חברתיים ומוסריים. ההיכרות והלמידה נעשות הן באמצעות תצפיות ובחינת סוגיות שונות בתהליך רפלקטיבי מעמיק והן באמצעות העברת שיעורים בפועל, בקבוצות קטנות.

שם הקורס:	התנסות בהוראת עברית: לשון, הבנה והבעה
שם המרצה:	עידית דומיין שמאי, דליה יוסף, דקלה ברוקמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	6 ש"ש, 6 נ"ז
דרישות קדם:	ציון 70 בדידקטיקה ובהתנסות
סוג הקורס:	התנסות (ליווי פדגוגי)
שנת הלימוד:	שנה ב' / ג'

תיאור הקורס:

בהתנסות בשנה ב' נעמיק את ההיכרות עם המערכת הבית ספרית ונשפר את מיומנות תכנון השיעורים והוראתם תוך שילוב אסטרטגיות מגוונות וכלי עזר שונים, כל זאת מתוך היכרות עם תוכנית הלימודים בלשון והתאמתה לתוכנית הבית ספרית.